

Referensvärden: MoCA

Montreal Cognitive Assessment (MoCA) – Svenska referensvärden för bedömning av kognitiv nedsättning.

I den kanadensiska originalartikeln av Nasreddine et al (2005) föreslås en gräns för alla vid <26 poäng för att misstänka kognitiv nedsättning. I en senare artikel av Borland et al (2017), med syfte att ta fram svensk normativ data, visas dock att även resultat under 26 poäng kan vara helt normala. Ålder, kön och antal utbildningsår är faktorer som signifikant påverkar personers resultat, varav ålder och utbildning är de starkaste prediktorerna.

Vi rekommenderar därför användandet av normeringstabellen nedan för att bedöma det individuella MoCA-resultatet.

Enligt DSM-5-kriterierna (American Psychiatric Association, 2013) brukar personer med lindrig kognitiv funktionsnedsättning prestera 1–2 standardavvikelser (SD) under referensmedelvärdet på kognitiva test. Vid kognitiv sjukdom (demens) presteras vanligen resultat sämre än 2 SD under referensmedelvärdet. Utifrån detta presenteras i tabellen därför gränsvärden som är 1 SD (gula/ljusa rutor) respektive 2 SD (röda/mörka rutor) under referensmedelvärdet. Notera dock att det är påverkan på dagliga aktiviteter som främst avgör skillnaden mellan dessa diagnoser.

Observera att, utifrån dessa gränsvärden, ska inget extrapoäng ges för personer med utbildning 12 år eller lägre.

Gränsvärden för MoCA-poäng

Åldersgrupp	Grundskoleutbildning	Gymnasieutbildning	Högskole-/universitetsutbildning
65–75 år (n=534)	≤24	≤25	≤25
	≤21	≤23	≤24
70–80 år (n=442)	≤23	≤24	≤25
	≤21	≤22	≤23
75–85 år (n=365)	≤22	≤23	≤25
	≤20	≤21	≤23

Gula (ljusa) rutor anger MoCA-poäng –1 SD och röda (mörka) rutor anger MoCA-poäng –2 SD under medelvärdet i kontrollpopulationen.

Överlappande åldersgrupper har använts för mer tillförlitliga data. I praktiken ska man använda sig av den åldersgrupp i vilken patientens ålder är närmast mittvärdet (det vill säga 70, 75 respektive 80 år).

Exempel: Om en 75-årig person med universitetsutbildning presterar 24 poäng på MoCA så motsvarar det mellan 1 och 2 SD under genomsnittet, vilket inger misstanke om lindrig kognitiv svikt, om anamnesen styrker detta.

REFERENSER

American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders: DSM-5. Arlington, VA.

Borland, E. Nägga, K. Nilsson, PM. Minthon, L. Nilsson, ED & Palmqvist, S. (2017). The Montreal Cognitive Assessment: Normative Data from a Large Swedish Population-Based Cohort. *Journal of Alzheimer's Disease*, (59), ss. 893-901. doi: 10.3233/JAD-170203

Borland, E. Palmqvist, S. (2017). Svenska gränsvärden för bedömning av kognitiv nedsättning framtagna. *Läkartidningen*, 45/2017. <http://lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Nya-ron/2017/11/Svenska-gransvardet-for-bedomning-av-kognitiv-nedsattning-framtagna/> [2017-11-10]

Nasreddine, ZS. Phillips, NA. Bedirian, V. Charbonneau, S. Whitehead, V. Collin, I. Cummings, JL. & Chertkow, H. (2005). The Montreal Cognitive Assessment, MoCA: a brief screening tool for mild cognitive impairment. *Journal of the American Geriatrics Society*, 53(4), ss. 695-699. <https://doi.org/10.1111/j.1532-5415.2005.53221.x>